

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลสันกำแพง

ที่ ชม ๖๑๓๐๘ / ๘

วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลสันกำแพง

เรื่องเดิม

ตามที่เทศบาลตำบลสันกำแพง เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแนวทางการปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน ส่งเสริมการดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวม รวมถึงลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน นั้น

ข้อเท็จจริง

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลสันกำแพง ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ตามตัวชี้วัดที่ ๙ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ข้อ ๐๒๑ เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ สำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลสันกำแพง ขอรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ มาเพื่อให้ท่านทราบ และจะนำข้อมูลการประเมินนี้เปิดเผยบนเว็บไซต์หลักของเทศบาลตำบลสันกำแพงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นางสาวอัญญา ธานีชัย)
นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

(นายสุพจน์ แสงฉาย)
ปลัดเทศบาลตำบลสันกำแพง

(นายชาครีย์ ชติรัตน์)
นายกเทศมนตรีตำบลสันกำแพง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เทศบาลตำบลสันกำแพง
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

คำนำ

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกส่วนงานภายในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นผู้ปฏิบัติงานหรือหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของผู้บริหารเทศบาลตำบลสันกำแพง ที่ให้ความสำคัญกับการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล เสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน รวมทั้งส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

การนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีผลทำให้การดำเนินงานขององค์กรเกิดการทุจริตน้อยลง เนื่องจากมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของทุกส่วนงานในองค์กร ที่อาจมีแนวโน้มหรือช่องทางที่จะก่อให้เกิดการทุจริต เมื่อทำการประเมินแล้วก็จะสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหา และป้องกันการทุจริตนั้นได้อย่างทันท่วงที ไม่ส่งผลกระทบต่อทั้งองค์กรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

งานตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลสันกำแพง จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งจะเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพต่อไป

งานตรวจสอบภายใน
เทศบาลตำบลสันกำแพง
เมษายน ๒๕๖๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตฯ	๑
๓. การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๒
๔. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๙	
- ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๓
ตารางที่ ๑ ตารางกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตฯ	๔
- ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๕
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๕
- ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๕
การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
ตารางที่ ๓ ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยงการทุจริต	๖
- ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๗
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
- ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๘
ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๘-๑๐
- ขั้นตอนที่ ๖ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑๑
ตารางที่ ๕ ตารางแสดงการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑๑
- ขั้นตอนที่ ๗ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการ	๑๑
- สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๒

บทนำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

๑.วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อเป็นการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริต โดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากบุคคล ส่วนงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำการทุจริต อีกทั้งพิจารณาว่ามาตรการหรือแนวทางการ ควบคุมและการป้องกันการทุจริต ที่เทศบาลตำบลสันกำแพงมีอยู่ในปัจจุบันนั้น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือไม่ เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตที่จะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาล นอกจากนี้การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรของเทศบาลตำบลสันกำแพง และป้องกันการเกิดการทุจริตภายในเทศบาลตำบลสันกำแพงต่อไป

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นระบบในการบริหารและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานหรือปัจจัย เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับการทุจริต กล่าวคือยังมี การขัดกันของผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลสันกำแพงในครั้งนี้ จะนำความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการ วิเคราะห์ตามบริบทของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยจะกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกันและยับยั้งการทุจริต หรือหาแนว ทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ รวมถึงการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่

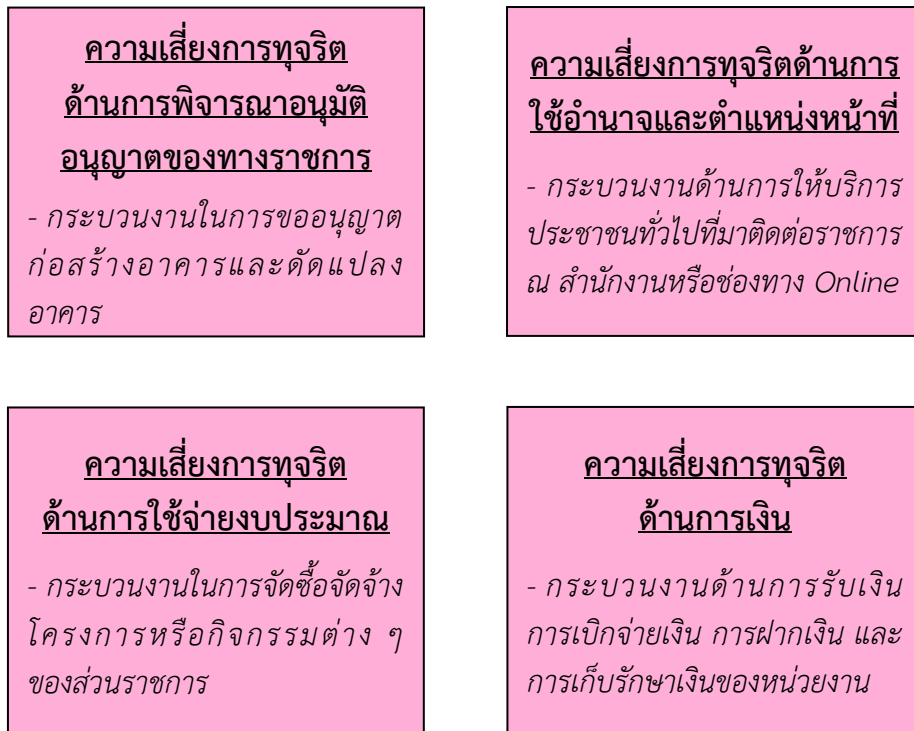
การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติ ราชการ และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยง ที่อาจเป็นเหตุทำให้

- ๑) การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการขาดความรับผิดชอบเพียงพอ
- ๒) การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมจริยธรรม
- ๓) การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดความคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่น ในหลักธรรมาภิบาล

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วยแรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure/Incentive) โอกาส (Opportunity) ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ (Rationalization) ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๓. การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๔. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยงการทุจริต

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริต

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยงการทุจริต

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๗. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง เป็นการอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะด้านความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงาน หรือเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนนั้น อาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอน โดยที่หน่วยงานไม่ต้องคำนึงว่าจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว

ในการระบุความเสี่ยงจะนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว จัดลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งจะกำหนดเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน หรือมีประวัติเคยเกิดขึ้นมาก่อนแล้ว
- คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ

Unknown Factor

- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต
- ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด หรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีแนวโน้มอาจจะเกิดปัญหาขึ้น

ตารางที่ ๑ ตารางกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และระบุความเสี่ยงการทุจริต
(Known Factor และ Unknown Factor) ของเทศบาลตำบลสันกำแพง

ที่	เหตุการณ์ / ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ <i>กระบวนการงานในการขออนุญาตก่อสร้างอาคารและดัดแปลงอาคาร</i>		
	- การเลือกปฏิบัติในการให้บริการประชาชนหรือผู้มาติดต่อราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือคนรู้จัก		✓
	- การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดในระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อแลกกับการอนุมัติให้ผ่านการตรวจสอบตามระเบียบที่กำหนด		✓
๒	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ <i>กระบวนการงานด้านการให้บริการประชาชนทั่วไปที่มาติดต่อราชการ ณ สำนักงานหรือช่องทาง Online</i>		
	- การเรียกรับค่าดำเนินการระหว่างการให้บริการประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อราชการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น		✓
	- ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยมิชอบ ด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ		✓
๓	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ <i>กระบวนการงานในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนราชการ</i>		
	- การรายงานข้อมูลเท็จ บิดเบือนข้อมูล เพื่อเบิกเงินงบประมาณเกินความเป็นจริง		✓
	- การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด		✓
๔	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน <i>กระบวนการงานด้านการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน และการเก็บรักษาเงินของหน่วยงาน</i>		
	- การนำเงินของราชการไปใช้ส่วนตัว		✓
	- การจัดทำข้อมูลทางการเงินไม่ถูกต้อง เพื่อปิดบังความผิดหรือข้อบกพร่องในด้านการเงิน		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส เหตุการณ์ หรือความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็นสี่จำนวน ๔ สี ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง สามารถควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หรือหลายส่วนงานภายใน องค์กร มีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคนภายใน ไม่สามารถติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรือสม่าเสมอ ตรวจสอบได้ไม่ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง จำแนกตามสี จำนวน ๔ สี

ที่	เหตุการณ์ / ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	สถานะสีเขียว	สถานะสีเหลือง	สถานะสีส้ม	สถานะสีแดง
๑	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ		✓		
๒	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		✓		
๓	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ		✓		
๔	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยนำเหตุการณ์/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งคิดได้จากระดับ โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) คูณกับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑ ระดับโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.๓ เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (๑ - ๔ คะแนน)

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนนขึ้นไป)

ตารางที่ ๓ ตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลสันกำแพง

ที่	เหตุการณ์ / ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาส เกิดการทุจริต (Likelihood)	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact)	ค่าความเสี่ยงรวม (L) X (I)	ระดับ ความเสี่ยง
๑	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณา อนุมัติ อนุญาตของทางราชการ	๓	๓	๙	ปานกลาง
๒	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่	๓	๓	๙	ปานกลาง
๓	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่าย งบประมาณ	๒	๔	๘	ปานกลาง
๔	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับ ด้านการเงิน	๒	๔	๘	ปานกลาง

สรุปการประเมินระดับความรุนแรง ...

สรุปการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลสันกำแพงได้ทำการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต พบว่าระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ทั้ง ๔ ประเด็นความเสี่ยง มีค่าคะแนนอยู่ที่ ๘ และ ๙ คะแนน คือความเสี่ยงระดับปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

นำค่าความเสี่ยงรวม (ระดับโอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการและการเฝ้าระวังในการปฏิบัติงานปกติ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ดี : สามารถจัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
๒. พอใช้ : สามารถจัดการได้โดยส่วนใหญ่ แต่ยังมีบางส่วนยังจัดการไม่ได้ และกระทบถึงผู้ใช้บริการ แต่ยอมรับได้
๓. ต่ำ : ไม่สามารถจัดการได้ หรือจัดการได้เพียงส่วนน้อย หากจัดการจะเพิ่มรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ เป็นที่ยอมรับไม่ได้

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลสันกำแพง

ที่	เหตุการณ์ / ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ
๑	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ	๘ (ปานกลาง)	ดี
๒	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	๘ (ปานกลาง)	ดี
๓	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	๘ (ปานกลาง)	ดี
๔	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน	๘ (ปานกลาง)	ดี

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

นำค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง และเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการทุจริตว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด อยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด กรณีที่ยังแก้ไขความเสี่ยงไม่ได้ ให้พิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติม

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลสันกำแพง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ที่	เหตุการณ์/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	<p>ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (กระบวนการงานในการ ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร และตัดแปลงอาคาร)</p> <p>- การเลือกปฏิบัติในการ ให้บริการประชาชนหรือ ผู้มาติดต่อราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ พวกพ้องหรือคนรู้จัก</p> <p>- การเรียกรับสินบนหรือ ผลประโยชน์อื่นใด ในระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อแลกกับการอนุมัติ ให้ผ่านการตรวจสอบตาม ระเบียบที่กำหนด</p>	๙ (ปานกลาง)	<p>- จัดโครงการต่อต้านการทุจริต เนื่องในวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อสร้างการรับรู้ให้หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนได้ร่วมมือกัน เป็นเครือข่ายในการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ร่วมกันป้องกัน และเฝ้าระวังมิให้เกิดการทุจริต และการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ในการปฏิบัติราชการ</p> <p>- ผู้บริหารประกาศนโยบายไม่รับ ของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจาก การปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้ยึดถือปฏิบัติเกี่ยวกับการให้หรือ รับของขวัญในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>- จัดให้มีช่องทางในการแจ้ง เรื่องร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในการ ปฏิบัติงาน และให้ความคุ้มครอง ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต</p> <p>- ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด และติดตาม เฝ้าระวังการทุจริตอย่างต่อเนื่อง</p>	๑ ต.ค. ๒๕๖๘ – ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	ทุกส่วน ราชการ

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจ...

ที่	เหตุการณ์/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๒	<p>ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่ (กระบวนการด้านการ ให้บริการประชาชนทั่วไป ที่มาติดต่อราชการ สำนักงานหรือช่องทาง Online)</p> <p>- การเรียก รับ ค่า ดำเนินการระหว่างการ ให้บริการประชาชน เพื่อ อำนวยความสะดวกใน การติดต่อราชการให้ รวดเร็วยิ่งขึ้น</p> <p>- ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจ หน้าที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานโดยมิชอบ ด้วยกฎหมายหรือระเบียบ ของทางราชการ</p>	๙ (ปานกลาง)	<p>- จัดโครงการเสริมสร้างพัฒนาวิสัย คุณธรรมและจริยธรรมของพนักงาน เทศบาลตำบลสันกำแพง ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อส่งเสริม ให้พนักงานเทศบาลมีคุณธรรมและ จริยธรรม มีความโปร่งใสในการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่</p> <p>- กำหนดมาตรการในการสร้าง จิตสำนึกและความตระหนัก แก่บุคลากรทั้งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และข้าราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนในองค์กร ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี</p> <p>- มีข้อกำหนดทางจริยธรรม เพื่อเป็น กรอบให้บุคลากรในเทศบาลตำบล สันกำแพงถือปฏิบัติให้ถูกต้อง เหมาะสม ปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>- มีช่องทางร้องเรียนการทุจริต ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส กรณีมีการเรียกรับสินบนของ เจ้าหน้าที่</p>	๑ ต.ค. ๒๕๖๘ – ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	ทุกส่วน ราชการ

ที่	เหตุการณ์/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓	<p>ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (กระบวนการงานในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนราชการ)</p> <p>- การรายงานข้อมูลเท็จบิดเบือนข้อมูล เพื่อเบิกเงินงบประมาณเกินความเป็นจริง</p> <p>- การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด</p>	๘ (ปานกลาง)	<p>- ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแล ให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดถือกฎหมายและระเบียบฯ ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด มีการสอบทานความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณก่อนอนุมัติ</p> <p>- กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีเพื่อเป็นการป้องกันการดำเนินงานที่อาจส่อไปในทางทุจริต</p> <p>- ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมในด้านที่เป็นประโยชน์ เพื่อพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน รวมถึงกำชับให้เพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายงบประมาณของราชการ</p>	๑ ต.ค. ๒๕๖๘ – ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	ทุกส่วนราชการ
๔	<p>ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน (กระบวนการงานด้านการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน และการเก็บรักษาเงินของหน่วยงาน)</p> <p>- การนำเงินของราชการไปใช้ส่วนตัว</p> <p>- การจัดทำข้อมูลทางการเงินไม่ถูกต้องเพื่อปิดบังความผิดหรือข้อบกพร่องในด้านการเงิน</p>	๘ (ปานกลาง)	<p>- ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำดำเนินงานอย่างใกล้ชิด และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>- สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในระบบการบริหารจัดการด้านการเงิน การรับเงิน ส่งเงิน และเก็บรักษาเงินอย่างถูกต้องตามระเบียบหรือหนังสือสั่งการที่กำหนด</p> <p>- มีข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้าง (DO's & DON'TS) ให้บุคลากรภายในเทศบาลตำบลสันกำแพงถือปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม นี้ถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>- ส่งเสริมให้มีการควบคุมภายในด้านการเงินเกี่ยวกับเงินสดในมือ และมีการรายงานสถานะการเงินต่อผู้บริหารทุกวัน</p>	๑ ต.ค. ๒๕๖๘ – ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๙	ทุกส่วนราชการ

ขั้นตอนที่ ๖ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

นำผลจากตารางการบริหารความเสี่ยงการทุจริต จากขั้นตอนที่ ๕ มาจัดระบบการบริหารความเสี่ยง โดยแบ่งออกเป็น ๓ สถานะ ดังนี้

สถานะสีแดง : ยอมรับไม่ได้ ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม

สถานะสีเหลือง : เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม

สถานะสีเขียว : ยังไม่เกิดขึ้น ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๖ ตารางแสดงการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

เหตุการณ์ / ความเสี่ยงการทุจริต			มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม	ผู้รับผิดชอบ
สถานะสีแดง	สถานะสีเหลือง	สถานะสีเขียว		
-	-	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ	เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง	ทุกสำนัก/กอง
-	-	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง	ทุกสำนัก/กอง
-	-	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง	ทุกสำนัก/กอง
-	-	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน	เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง	ทุกสำนัก/กอง

ขั้นตอนที่ ๗ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา เสนอต่อผู้บริหาร โดยจะมีรายละเอียดประกอบด้วย

๑. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๒. ระดับของความเสี่ยง
๓. วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เทศบาลตำบลสันกำแพงได้คัดเลือกกระบวนการที่มีความเสี่ยงการทุจริต จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
๔. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน

มีการกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
  - การเลือกปฏิบัติในการให้บริการประชาชนหรือผู้มาติดต่อราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือคนรู้จัก
  - การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดในระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อแลกกับการอนุมัติให้ผ่านการตรวจสอบตามระเบียบที่กำหนด
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
  - ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ
  - การเรียกรับค่าดำเนินการระหว่างการให้บริการประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อราชการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
  - การรายงานข้อมูลเท็จ บิดเบือนข้อมูล เพื่อเบิกเงินงบประมาณเกินความเป็นจริง
  - การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด
๔. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน
  - การนำเงินของราชการไปใช้ส่วนตัว
  - การจัดทำข้อมูลทางการเงินไม่ถูกต้อง เพื่อปิดบังความผิดหรือข้อบกพร่องในด้านการเงิน

ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

- การระบุความเสี่ยง ทั้ง ๔ ประเด็นความเสี่ยง ได้ระบุเป็น Unknown Factor หรือ ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น หรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีแนวโน้มอาจจะเกิดปัญหาขึ้น
- การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ทั้ง ๔ ประเด็นความเสี่ยง มีสถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง สามารถควบคุมดูแลได้ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับดี
- เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (ระดับโอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ) ดังนี้
  ๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ค่าความเสี่ยง = ๙ ระดับปานกลาง
  ๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ค่าความเสี่ยง = ๙ ระดับปานกลาง
  ๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ค่าความเสี่ยง = ๘ ระดับปานกลาง
  ๔. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับด้านการเงิน ค่าความเสี่ยง = ๘ ระดับปานกลาง
- แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ทั้ง ๔ ประเด็นความเสี่ยง เป็นสถานะความเสี่ยงสีเขียว คือ ยังไม่เกิดความเสี่ยงขึ้น แต่ควรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต